

Kinnitatud Tallinna Konstantin
Pätsi Vabaõhukooli direktori
31.08.2017 käskkirjaga nr 1-2/20

Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukooli õppekava üldosa

Tallinn 2017

Sisukord

I Kooli õppekava üldosa	3
1. Kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid	3
1.1 Vabaõhukooli väärtused	3
1.2 Vabaõhukooli eripära	3
1.3 Õppe- ja kasvatuseesmärgid	4
2. Õppekorraldus	4
2.1 Õppekorralduse peaprintsiibid.....	4
2.2 Vabaõhukooli tunnijaotusplaan.....	4
2.3 Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine.....	5
3. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused	6
4. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord....	7
5. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus; tugiteenuste rakendamise kord.....	8
5.1 Vabaõhukooli õpilaste arengu toetamine	8
5.2 Hindamise eesmärgid	8
5.4 Hindamise üldised alused	8
5.5 Numbriline hindamine.....	9
5.6 Kujundav hindamine.....	10
5.7 Kokkuvõtavad hinded ja järgmisse klassi üleviimine	11
5.8 Põhikooli lõpetamine	12
5.9 Tugiteenuste rakendamise kord.....	12
6. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine.....	14
7. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	14
8. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	15
9. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	15

I Kooli õppekava üldosa

Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest.

Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukooli (edaspidi: vabaõhukool) õppekava koostamisel on aluseks võetud Eesti vabariigi põhikooli riiklik õppekava, kooli alusdokumendid, väärtused ning eesmärgid.

1. Kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

1.1 Vabaõhukooli väärtused

Vabaõhukooli **missioon** on väärtustades hoolivust, koostööd ja üksteisest lugupidamist, toetada õpilasi nende igakülgse arengus põhihariduse omandamisel ja abistab neid ühiskonnaelus toimetulekul.

Vabaõhukool lähtub põhimõttest, et oma missiooni täitmisel on häid tulemusi võimalik saavutada ainult siis, kui kõigi huvirühmadega toimib hea koostöö, mis põhineb vastastikusel mõistmisel, usaldusel ja lugupidamisel. Kool teeb tõhusat koostööd kohalike omavalitsuste, põhikoolide ja erikoolidega.

Vabaõhukooli **visioon** on tegutseda lapsekesksust väärtustava, lõimitud haridus- ja tugiteenuseid pakkuva kool-oskusteabekeskusena, mis toetab tundeelu- ja käitumishäirega laste põhihariduse omandamist ka kodukohakoolis.

Vabaõhukooli **põhiväärtused** on

- hoolimine – "Hoolime iseendast, märkame teisi ja oleme abivalmid.";
- lugupidamine – "Austame üksteist ja usume, et kõik inimesed on väärtuslikud. ";
- koostöö – "Parimate tulemuste saavutamiseks tegutseme üheskoos."

Vabaõhukooli **moto** on "Üksi ja üheskoos".

Moto väljendab Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukoolis väärtustatavaid eetilisi põhimõtteid. Selles kajastub iga inimese kui ainulaadse isiksuse tunnustamine ja samas igäühe iseseisvuse olulisus. Üksteise toetamise ja ühisel jõul tegutsemisega teostab koolipere nii individuaalseid kui ühiseid eesmärke.

Vabaõhukooli **arengu eesmärk** on tegutsemine riikliku kool-oskusteabekeskusena.

1.2 Vabaõhukooli eripära

Kooli ülesanne on tagada tundeelu- ja käitumishäiretega lastele avatud, paindlik ja empaatiline õpi- ja arengukeskkond, kvaliteetne nõustamine ning rehabilitatsiooniteenuse ja õpilaskodu teenuse kättesaadavus. Vabaõhukoolis tegutsevad ühe kuni kaheksa liikmelised klassid ja õpirühmad, mis on moodustatud lähtuvalt õpilaste võimetest ja vajadustest. Kool võib võtta vastu ja vajadusel luua klassi või õpirühma raskete krooniliste somaatiliste haigustega õpilastele. Kõik

õpilased võetakse vabaõhukooli vähimaks vajalikuks ajaks. Alates 2014. aastast teostab vabaõhukool haiglaõpet haiglaravil olevatele õpilastele Tallinnas (PERH-is ja Tallinna vaimse tervise keskus), Pärnus ning vajadusel Rakveres.

1.3 Õppe- ja kasvatuseesmärgid

1.3.1 Vabaõhukooli visioon on tegutseda õppeasutusena, kus valitseb õpihuvi ja positiivset enesehinnangut soodustav keskkond, mis aitab kujundada ühiskonda väärtustavaid ja järgmisel haridustasemel toimetulevaid noori.

1.3.2 Vabaõhukooli õppe- ja kasvatustöö peaesmärk on aidata küpseda põhikoolilõpetajal, kes on teadlik oma võimetest ja huvidest, oskab planeerida edasisi elu- ja õppetegevusi ning tuleb toime oma rollidega nii isiklikus kui ühiskondlikus elus. Selle saavutamiseks

- õppetöö sisu ja korraldus toetavad õpimotivatsiooni ning eneseteostust;
- koostavad ja rakendavad vabaõhukooli töötajad individuaalseid arenguplaane;
- saavad kõik õpilased oma parimaks arenguks vajalikke tugiteenuseid.

2. Õppekorraldus

2.1 Õppekorralduse peaprintsiibid

Õppekorraldus on õppeprotsessis osalejatele arusaadav ja selget tegutsemisraamistikku loov. Õppemeetodite valikul lähtutakse vabaõhukooli õppekava eesmärkidest. Õppekorraldus võimaldab õpetajal olla meetoodika valikul paindlik ja kasutada meetodeid, mis arendavad õpilaste initsiatiivi, loominguilisust ja sotsiaalseid oskusi.

2.2 Vabaõhukooli tunnijaotusplaani

	I kooliaste			II kooliaste			III kooliaste		
	1. kl	2. kl	3. kl	4. kl	5. kl	6. kl	7. kl	8. kl	9. kl
Riikliku õppekava õppeained									
eesti keel	7	7	6	6	3	3	2	2	2
kirjandus					3	2	2	2	2
inglise keel (A-keel)			3	3	3	3	3	3	3
vene keel/saksa keel (B-keel)					1	3	3	3	3
matemaatika	4	4	5	5	5	5	5	5	5
loodusõpetus	1	2	1	2	2	3	2		
geograafia							2	1	2
bioloogia							1	2	2
keemia								2	2
füüsika								2	2
ajalugu					2	2	2	2	2
inimeseõpetus		1	1		1	1	1	1	

ühiskonnaõpetus						1			2
muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
kunst				1	1	1	1	1	1
(kunst) tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus:	3	3	3	2	2	2	2	2	1
kehaline kasvatus	2	2	2	2	2	2	2	2	2
arvutiõpetus							1		
tugitund (õpiabi, teraapia)	1	1	1	1					
füsioteraapia/rütmika/džudo		1	1	1	1				
sots.oskused (ART)					1	1			
karjääriõpetus								1	
KOKKU	20	23	25	25	28	30	30	32	32

2.2.1 Tunnijaotusplaani aluseks on võetud riiklikus õppekava ettenähtud nädalatundide miinimumarv. Juurde on lisatud tunde põhiainetes lähtuvalt sellest, millistes ainetes esinevad peamised õpiraskused.

2.2.2 Valikainete lisamisel on arvestatud kooli profiili ning riiklikus õppekavas sätestatud üldpädevustega. Peamine eesmärk on kujundada õpilaste sotsiaalseid oskusi kogu kolme kooliastme jooksul.

2.2.3 Esimeses kooliastmes on põhiainetes lisatud juurde üks eesti keel, kolm matemaatikat ja üks loodusõpetus. Valikainena on esimeses kooliastmes tugitund. Tugitunnina saavad õpilased õpiabi, teraapiat või regulaarset psühholoogilist nõustamist. Tugitunni profiili otsustab kooli õpiabikomisjon, arvestades iga lapse individuaalset vajadust.

2.2.4 Teises ja kolmandas klassis on üks kehaline kasvatus asendatud füsioteraapia, rütmika või džudoga. Sobiv tund valitakse õpiabikomisjoni, kooli meditsiinitöötaja ja lapsevanem koostöona.

2.2.5 Teises kooliastmes on põhiainetes lisatud juurde üks eesti keel, üks kirjandus, kaks matemaatikat ja üks ajalugu. Vene keele õpe algab 5. klassis ühe sissejuhatava tunniga nädalas. 4. ja 5. klassis jätkub ühe kehalise kasvatus tunni raames rütmika, džudo või füsioteraapia. Lähtuvalt kooli profiilist õpitakse 5. ja 6. klassis ART (*Agression Replacement Training* ehk agressiivsuse asendamise treening) meetodika alusel sotsiaalseid oskusi.

2.2.6 Kolmandas kooliastmes on põhiainetes lisatud juurde kaks matemaatikat. 7. klassis on üks valikainetund nädalas arvutiõpetus ning 8. klassis üks tund karjääriõpetust.

2.3 Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine

2.3.1 Vastavalt õppekavale on läbivad teemad vabaõhukooli üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendid ja neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivate teemade käsitus on põimitud nii aineõppesse kui valikainetesse, loovtöösse ja huvitegevusse, kasutades mitmekülgse õppekeskkonna kujundamise vahendeid.

2.3.2 Arvestades õpilaskonna eripära, rakendab kool läbivate teemade käsitlemist allpool esitatud loetelu ehk n-ö tähtsuse järjekorra alusel.

1. väärtused ja kõlblus
2. tervis ja ohutus
3. elukestev õpe ja karjääri planeerimine
4. teabekeskond
5. kultuuriline identiteet
6. kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
7. tehnoloogia ja innovatsioon
8. keskkond ja jätkusuutlik areng

2.3.3 Õpilaste hariduslike erivajaduste spetsiifikast tulenevalt pööratakse vabaõhukoolis erilist tähelepanu õpilaste eneseteadvuse ja -tunnetuse, eneseusu ja enesekindluse arendamisele ning nende kujunemise toetamisele. Sellest rõhuasetusest lähtuvalt on nii õppe-, kasvatus- kui huvitegevusse loimitud ka läbivate teemade käsitus.

2.3.4 Läbivate teemade õpe realiseerub nii aine- kui valikainetundides, aga ka koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälises õppetegevuses ja huviringide tegevuses ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

2.3.5 Õppe loimimine saavutatakse vabaõhukoolis vastavalt riiklikus õppekavas sätestatule: erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisest projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Loiming saavutatakse õppekeskkonna ühise kujundamise ja õpetajate koostöoga. Erinevate õppeainete ühised probleemid ja mõistestik ning üld- ja valdkonnapädevuste rakendamist kirjeldab kooli õppekava teine osa: ainevaldkondade ainekava.

3. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused

3.1 Vabaõhukooli õppekeskkonna peamine suunis on iseseisvalt toime tulevate õpilaste kujundamine. Kooli õppekeskkond võimaldab põhikooli lõpetaja küpsemise, olemaks teadlik oma võimetest ja huvidest, planeerimaks edasisi elu- ja õppetegevusi ning tulemaks toime oma rollidega nii isiklikus kui ühiskondlikus elus.

3.2 Õppekeskkonna kujundamisel lähtutakse iga konkreetse õpilase puhul tema arenguloost, seisundist ja hariduslikest erivajadustest ning nende alusel kujundatakse konkreetse õpilase jaoks kõige sobilikumad, individualiseeritud arengutingimused ja -eesmärgid.

3.3 Kuna vabaõhukoolis on õppes ja kasvatuses rõhk individuaalsel töö, siis toetavad õppekava rakendumist väga erilmselised meetmed, tunnid ja tegevused, sh tugitunnid, ümarlauad, vestlused, klassijuhatajatunnid, ART-metoodika, õppekäigud jne.

3.4 Nii füüsiline kui vaimne õppekeskkond võimaldab vabaõhukooli õpilasele kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest, õpetegevusi mitmekesiste õpetamis- ja õppimismeetodite kasutades ja isiklikku arengut eespool nimetatul toel.

3.5 Vabaõhukool võimaldab õpilastele mitmekesist huvitegevust, aga innustab neid ka väljaspool kooli hobide ja harrastustega tegelema. Kool pakub erilmelisi huvivõimalusi, et iga laps leiaks endale meelepäraseima. vabaõhukooli pakutav huvitegevus on tasuta.

3.6 Vabaõhukool kasutab õppekeskkonna mitmekesistamiseks järgmisi tegevusvorme:

- huvitegevus (mitmekülgsed ringid, klubid, trennid nii füüsilise kui vaimse arengu toetamiseks);
- õppekäigud (valdkonnapõhised, aga ka läbivate teemade käsitlemist ning lõimingu toetavad);
- traditsioonide alalhoidmine (nt riiklike tähtpäevade ja sünnipäevade tähistamine, trimestripeod, perepäevad, lõpulõke);
- karjääriõpe õpilase võimete ja erihuvide toetajana;
- projektõpe (nt ART-metoodika);
- digiõpe (nt robootika, foting);
- üldpädevuste arengut toetavad laagrid.

4. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

4.1 Kolmanda kooliastmes korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vms. Loovtöö võib teostada nii individuaalselt kui kollektiivselt.

4.2 Loovtööde teemade ja vormide valimist, juhendamist ja kaitsmist koordineerib direktori käskkirjaga moodustatud komisjon. Loovtöö teostamiseks on loodud vabaõhukooli loovtöö korraldamise juhend.

4.3 Loovtöö teema ning vormi valib õpilane hiljemalt 8. klassi I trimestri lõpuks. Kui 9. klassi tuleb uus õpilane, kes ei ole endises koolis loovtööd veel valinud, siis teeb ta oma valiku kooli vastuvõtmisel.

4.4 Õpilaste loovtööde teemad, vormid ja juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga. Loovtöö temaatika määratakse igal aastal õppenõukogu otsusega. Teemade valikul arvestab kool, et tehtav loovtöö toetaks lapse igakülgset arengut.

4.5 Loovtööd esitatakse direktori poolt moodustatud komisjonile kaitsmiseks hiljemalt viimase õppeaasta teise trimestri lõpuks.

4.6 Õpilase teostatud loovtöö teema märgitakse lõputunnistusele.

5. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus; tugiteenuste rakendamise kord

Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukoolis õpivad hariduslike erivajadustega õpilased.

5.1 Vabaõhukooli õpilaste arengu toetamine

Vabaõhukooli õpikeskkond toetab õpilaste õpihimu(õpihuvi), on turvaline, innustav ning arendav. Õpilaste enesehinnangu kujunemist suunatakse nii, et õpilased soovivad ja püüavad elus esinevaid raskusi ületada ning ebaõnnestumiste korral ei anna alla. Nad väärtustavad ühiskonda ja enda kuulumist sellesse, teadvustavad ühiselu norme ning on sallivad inimeste mitmekesisuse suhtes. Kool tagab õpilastele võimetekohase õppe ja karjäärinõustamise. Õpilane suudab, arvestades oma individuaalseid võimeid, jätkata jõukohast haridusteed.

5.2 Hindamise eesmärgid

Vabaõhukooli õpilaste hindamise eesmärgid on vastavalt põhikooli riiklikule õppekavale järgmised:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

5.3 Hindamise üldised alused

5.3.1 Hindamise ülesanne on näidata õpilasele, et ta oskab, suudab ja areneb. Hindamine on üles ehitatud teadmiste ja oskuste esiletoomisele (mitte vigade rõhutamisele) ning eesmärkide ja arengu saavutamisele.

5.3.2 Hindamise positiivse külje saavutamiseks tuleb

- esile tuua õpilase õiged tegevused ja tulemused, mitte valed tegevused ja tulemused;
- arutada õpilasega, mida saaks mitteõigete või valede korral teha teisiti;
- hinde ja hinnagu panemisel arvestust pidada õigete vastuste ja lahenduste järgi (näiteks õigete vastuste protsent vastuste koguhulgast).

5.3.3 Vabaõhukooli hindamismudel on rõhk õppetöö individualiseerimisel. See tähendab, et hindamisel „diferentseeritakse ülespoole“ – määratletakse ära ligilähedaselt rahuldavad tulemused (hinne "3") ja hakatakse diferentseerima ülespoole: antakse võimekamatele õpilastele täiendavaid ja keerukamaid ülesandeid ning suunatakse vähemvõimekaid õpilasi täitma neile individuaalselt sobivaid ülesandeid.

5.3.4 I kooliastmes kasutatakse kokkuvõtva hindamisena kolm korda õppeaastas kirjeldavate sõnaliste kokkuvõtivate hinnangute andmist.

5.3.5 Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt II kooliastme lõpul teisendatakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel, numbrilisse ehk viie palli süsteemi.

5.3.6 Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta kolm korda õppeaastas, s.o trimestri lõpus.

5.3.7 Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord on kindlaks määratud kooli kodukorras.

5.3.8 Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

- Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hinded vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teadasaamist. Selleks tuleb esitada vabaõhukooli kooli direktorile kirjalikult taotlus koos põhjendusega.
- Kooli direktor teeb hinde vaidlustamise korral otsuse ja teavitab sellest kirjalikult taotluse esitajat viie tööpäeva jooksul, alates otsuse vastuvõtmise päevast.

5.3.9 Kui hindamisel tuvastatakse kooskõlastamata kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalik või praktiline töö, suuline vastus (esitus), praktiline tegevus või selle tulemus jääda hindamata. Sellisel juhul tuleb antud töö uuesti sooritada.

5.3.10 Järelvastamine, järeltöö sooritamine või hinnete parandamine toimub kokkuleppel aineõpetajaga.

5.3.11 Aineõpetaja on kohustatud õppeülesanded õpilastele esitama arusaadavas (harjumuspäras) vormis ja sisus. Sel viisil on minimeeritud võimalus, et õpilase sooritatud töö tulemus on "nõrk" või "puudulik", sest ta ei mõistnud töökäsku.

5.3.12 Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse iga trimestri lõpus kujundava hindamise põhimõttel. Nõuded õpilase käitumisele on esitatud vabaõhukooli kodukorras.

5.3.13 Hindamisel kasutatavad meetodid on kujundav hindamine, numbriline ehk 5 palli süsteemis hindamine ning "arvestatud" ja "mittearvestatud" hindamine.

5.5 Numbriline hindamine

5.5.1 Numbriliselt hinnatakse II ja III kooliastmes kõiki aineid (va. oskus- ja valikained).

5.5.2 Numbriline hinne moodustub kolmest võrdsest osast:

- protsess (osalemine igapäevases tunnitöös);
- individuaalne töö (kodutööde ja iseseisvate ülesannete sooritus);
- kontrollimine (kontrolltööd, testid, arvestustööd jms).

5.5.3 Vabaõhukoolis on hinde „rahuldav“ kriteeriumid järgmised:

- õppekava on jõukohane;
- õpilane töötab tunnis kaasa (vähemalt 60% ulatuses tunni kestusest või tundide arvust);
- kodused tööd ja individuaalsed ülesanded on sooritatud

5.5.4 Vastavalt õppekavale võrreldakse õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

5.5.5 Riiklikust õppekavast lähtudes hindamisel viie palli süsteemis:

- 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- 4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

5.5.6 Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

5.6 Kujundav hindamine

5.6.1 Kujundavat hindamist kasutatakse

- I kooliastmes (1.-3. klass) kõigis ainetes,
  - Iga õppeaasta lõpus tehakse numbriliselt mõõdetavad üldtestid, mille tulemusi laste ja vanematega detailselt arutatakse, aga mille hinnet ei kanta kooli klassitunnistusele, küll aga õpilasraamatusse (mille väljavõtte on vajalik teise õppeastusse õppima asumisel).
- II ja III kooliastmes oskus- ja valikainetes.

5.6.2 Kujundava hindamise kokkuvõttes kasutatakse tagasisidet "arvestatud" ja "mittearvestatud".

5.6.3 Kujundava hindamise puhul on eesmärk õpilase järjepideva arengu saavutamine.

5.6.4 Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse jooksva õppeaasta kokkuvõtvad hinded ja käimasoleva trimestri jooksul saadud hinded viie palli süsteemi.

5.6.5 Kujundava hindamise hinnangu ümberarvestamine 5 palli süsteemi (II ja III kooliastmes)

- Kursus/õppeaine jagatakse töödeks / tegevusteks, mis on vaja sooritada, või teemadeks, mis on vaja läbida (arvuliselt näiteks 10 tööd või teemat kursuse/õppeaine jooksul).
- Kvantiteedi hindamine: numbriline hinne tuleneb sooritatud tööde / tegevuste või läbitud teemade arvust, st kui sooritatud on 9-10 tööd, on hindeks „5“; 7-8 tööd on hindeks „4“; 5-6 tööd, on hindeks „3“.
- Kvaliteedi hindamine toimub vastavalt õpetaja esitatud töö/tegevuse hindamise kriteeriumitele ning õpilase jõupingutustele ja arengule. Hindamisviis võib olla nii suulises, kirjalikus kui ka praktilises vormis. Hindamismeetoditena kasutatakse järgmisi tegevusi: refleksioon (nt õpipäevik, õpilase enesehindamine või kaaslasehindamine, vigade analüüs,), vaatlus, vestlus, dialoog, diskussioon, test, konkreetne töö, õpi- või arengumapp, praktiline tegevus või töö, individuaalse või rühmatöö tulemuste vaatlus, õpilase kirjutis jne.

5.7 Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

5.7.1 Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks.

5.7.2 Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja või teise õppe- ja kasvatusalal töötava isiku kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

5.7.3 Kui õppeaine trimestrihinne või -hinnang on jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval poolaastal omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.

5.7.5 Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

5.7.6 Trimestrihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeaasta lõppu.

5.7.7 Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase trimestri lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö

viiakse läbi pärast viimase trimestri lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

5.7.8 Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

5.7.9 Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

5.7.10 Individuaalse õppekava järgi õppiva õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab vabaõhukooli õppenõukogu.

5.7.11. Üheksanda klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

5.8 Põhikooli lõpetamine

5.8.1 Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

5.8.2 Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

5.8.3 Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

5.9 Tugiteenuste rakendamise kord

5.9.1 Õppetöö individualiseerimiseks ja õpilaste toetamiseks kasutatakse vabaõhukoolis järgmisi meetmeid:

- pikapäevarühm;
- lisatunnid / konsultatsioonid;
- klassist eraldi (individuaalselt) õpetamine;
- abiõpetaja klassis;
- individuaalne tunniplaan, sh tugiteenused ja teraapiad, huviringid;
- individuaalne ainekava, sh individuaalsed ülesanded ja iseseisvad tööd / kodutööd;
- käitumise tugikava;
- õpilase ümberpaigutamine teise gruppi / klassi kas täielikult või ainult teatud tegevusteks või tundideks;
- õpilaskodu, sh individuaalne nädalakava.

5.9.2 Eespool nimetatud meetmete rakendamine otsustakse eri huvipoolte arutelude ja koostöö tulemusena.

5.9.3 Õpilase toetamiseks tegutseb vabaõhukoolis õpiabikomisjon, kuhu kuuluvad klassijuhtajad, tugispetsialistid ja juhtkond. Õpiabikomisjon koguneb iga trimestri jooksul ühe korra. Kooli juhtkond võib õpiabikomisjoni kutsuda kokku ka erijuhtumite korral. Õpiabikomisjoni tööd koordineerib ja dokumenteerib õppejuht. Õpiabikomisjoni töö seisneb alljärgnevas:

- igale lapsele tema parima tugimeetmete süsteemi loomine;
- igale lapsele sobivaima tugimeetmete süsteemi rakendamine;
- rakendatud tugimeetmete tõhususe kontrollimine ja vajadusel muutmine;
- igale lapsele sobiva õpikeskkonna loomine (sh sobiva klassikollektiivi leidmine);
- kõik õpiabikomisjoni liikmed osalevad laste digitaalsete arengukaartide loomisel.

5.9.4 Vabaõhukoolis tegutseb õppenõustamiskomisjon, mille ülesanne on nõustada vanemaid, koole ja kohalike omavalituste spetsialiste psüühiliste erivajadustega lastele sobiva õppekorralduse ning õpitingimuste loomisel. Komisjoni tööpõhimõtted on esitatud alljärgnevalt.

- Kooli õppenõustamiskomisjoni kuuluvad kooli tugispetsialistid ja juhtkond.
- Õppenõustamiskomisjoni tööd korraldab ja dokumenteerib õppejuht. Komisjoni tööd juhivad direktor. Erandkorras võib direktor või õppejuht kaasata komisjoni töösse mõne lisaspetsialisti (klassijuhataja, aineõpetaja jne).
- Nõustamisele võib tulla nii Vabaõhukooli, kui kutsuda komisjoniliikmeid nõustama kohalikku asutusse.

6. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

6.1 Vabaõhukooli põhiväärtustest ja eesmärkidest tulenevalt aitab kool õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

6.2 Karjäärialaste üldpädevuste kujunemise tagab vabaõhukool omavahel lõimitud karjääriõppe ja karjääriteenuste baasil järgmiste teemade ja tegevuste kaudu:

- 1) õppekava läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”,
- 2) õpilastega läbiviidavad arenguestlused,
- 3) karjääriõpetuse valikaine 8. klassis,
- 4) karjäärinõustamise ja -info vahendamise teenuste osutamine.

6.3 Koolisisest karjäärinõustamist viib läbi karjäärikoordineerija.

6.4 Kooliväliseks karjäärinõustamiseks ja -infovahetuseks toetab kool õpilaste koostööd Rajaleidja keskuste ja –nõustajatega ja teiste kooliväliste asutustega.

6.5 Kõigil vabaõhukooli lõpetajatel või koolist lahkujatel aidatakse koostada asjakohane edasiste õpingute ja iseseisvasse ellu astumise esialgne tegevuskava. Tegevuskava koostatakse eri huvirühmade koostööna, mida koordineerib õpilase klassijuhataja.

7. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

7.1 Vabaõhukool tagab õpilastele ja vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele ja lapsevanematele teatavaks õppetrimestri algul. Vajalik info on väljas kooli kodulehel ja e-koolis.

7.2 Vajaduse korral kool nõustab ja juhendab õpilase vanemaid õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

7.3 Lisaks pedagoogide individuaalsele juhendamisele ja nõustamisele on kõigil õpilastel, vanematel ja pedagoogidel võimalus saada lapse arendamise alast abi koolis tegutsevalt tundeelu- ja käitumishäiretega laste õpiabi- ja nõustamiskomisjonilt.

7.4 Vabaõhuool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamise edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

7.5 Kooli ja kodu teabevahetuseks kasutatakse Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukoolis alljärgnevat meetodeid ja kanaleid.

- Avalik teave kooli koduleheküljel internetiaadressil www.vabakool.edu.ee. Kodulehekülge on soovitatav vaadata igal nädalal.
- Teabevahetus e-päevik kaudu. Eelduslikult jälgib vanem e-päevikut iga päev.

- Suuline teade õpilase kaudu. Eelduslikult edastab õpilane teate samal päeval.
- Kirjalik teade õpilaspäevikus, kirjaliku teatisega või e-kirjaga. Eelduslikult vastatakse kirjalikule teatele ühe tööpäeva jooksul.
- Vahepealne teabevahetus telefonitsi või otsesel kokkusaamisel, nt ümarlaul, kuhu võib vajadusel kaasata ka kooliväliseid spetsialiste.
- Teabevahetus õpilase arenguveestlusel. Arenguveestlused toimuvad vastastikku sobival ajal vähemalt kaks kord aastas.
- Kooli lapsevanemate koosolekul. Eelduslikult osalevad kõik vanemad kõigil lapsevanemate koosolekutel.

8. Kooli personali koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

8.1 Koolis on personal, kes on motiveeritud osalema kooli tegevuse sihtide seadmisel ja nende elluviimisel. Personal on suuteline isiklikud tööalased ja kooli eesmärgid ühendama. Kooli töötajaskond on paindlik, asjatundlik ning lähtub oma tegevustes lapse arenguvajadustest. Eesmärkide teostamiseks ja raskuste ületamiseks on koolil piisavalt ühistegevuse vorme ning tugisüsteeme, mis ei jäta ühtegi kooli töötajat tema tegevuses üksinda.

8.2 Koolis valitsevad kõikide osapoolte vahel lugupidavad ja üksteist arvestavad suhted, mille kujundajaks on kooli personal. Töötajaskond on käitumise ja suhtlemisega eeskujuks kõigile kooliga kokkupuutuvatele huvirühmadele.

8.3 Kooli töötaja on motiveeritud osalema kooli tegevuse sihtide seadmisel ja nende elluviimisel. Töötaja ühendab isiklikud tööalased ja kooli eesmärgid. Ta on loov, asjatundlik ning lähtub oma tegevustes lapse arenguvajadustest.

8.4 Õpetaja lähtub oma töö planeerimisel põhikooli riiklikust õppekavast, kooli õppekavast ja ainekavast.

8.5 Laste arengu toetamiseks teeb personal igakülgset koostööd kolleegide, tugispetsialistide, vanemate ja kooliväliste spetsialistidega.

8.6 Koolisisesed koostöövormid on sisekoolitused, koolitused, kolleeg-kolleegilt õppimine, tööjuhendamine, koolisisesed koostöörühmad, supervisioon, kovisioon, koolisisesed koostöörühmad (arengunõukoda, ainerühm või ainevaldkonnarühm, ümarlauad, koosolekud, õppenõukogu, üldkoosolek), suvepäevad vms, ühistegevused töötajaskonna vaimse ja füüsilise tasakaalu toetamiseks.

9. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

9.1 Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse pedagoogide, töörühmade ja teiste spetsialistide ettepanekute, kooli tunniplaani muutuste ning vabariigi seadusandluses tehtud muudatuste alusel.

9.2 Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.